ACTA PALAEONTOLOGICA POLONICA

Kambryjskie szczecioszczękie rozpoznane wśród skamieniałości z Burgess Shale

Hubert Szaniawski
Acta Palaeontologica Polonica 50 (1), 2005: 1-8

Oesia disjuncta, jeden z licznych gatunków fauny bezszkieletowej, znalezionej i opisanej przez Walcotta (1911) w środkowo-kambryjskich łupkach 'Burgess Shale' (Columbia Brytyjska, Kanada), rozpoznany został jako przedstawiciel szczecioszczękich. Badania anatomiczno-porównawcze przeprowadzono w oparciu o okazy współczesne należące do rodzajów uważanych za ewolucyjnie prymitywne. Okazy te zostały spłaszczone i wysuszone pod lekkim ciśnieniem aby uzyskać formy zbliżone do skamieniałości zachowujących się w łupkach. Do najbardziej charakterystycznych cech wspólnych *O. disjuncta* i okazów współczesnych należą: silne wydłużenie i miękkość ciała, łatwo ulegającego deformacjom, poprzeczne prążkowanie mięśni, stosunkowo duża głowa o silnie zróżnicowanym kształcie, zależnym od sposobu zachowania, wyraźnie wyodrębniony i stosunkowo szeroki przewód pokarmowy oraz poziomo zorientowana płetwa ogonowa. Ponadto w okazie zilustrowanym na Figurach 1C i 2A widoczne są struktury, które mogą być interpretowane jako ślady innych organów szczecioszczękich: aparatu gębowego, płetwy bocznej, brzusznego zwoju nerwowego, jajnika, pęcherza nasieniowego i odbytu. Interpretacja ta nie jest jednak pewna..Wśród współczesnych szczecioszczękich największe podobieństwo do *Oesia disjuncta* wykazują przedstawiciele rodzajów hiperbentosowych *Archeterokrohnia* Casanova, 1986 i *Heterokrohnia* Ritter-Záhony, 1911. Rodzaje te uważane są przez niektórych autorów za najprymitywniejsze.

Key words: Chaetognatha, Oesia, soft−bodied fossils, protoconodonts, Cambrian, Burgess Shale, Canada.

Hubert Szaniawski [szaniaw@twarda.pan.pl], Instytut Paleobiologii, Polska Akademia Nauk, ul. Twarda 51/55, PL−00−818 Warszawa, Poland.

Full text (5,122.8 kB)